ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шурои диссертатсионии 6D.КОА-063 назди Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Эшбоев Ҷонибек Абдумаликович дар мавзуи «Ташаккул ва рушди соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли соҳибкории шабакавии вилояти Суғд)» аз рӯйи ихтисоси 08.00.06.06 - Иқтисодиёти соҳибкорӣ

аз 14 декабри соли 2024 ш. Душанбе

Комиссияи экспертии шурои диссертатсионии 6D.КОА-063 назди Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон дар ҳайати: Ҷамшедов М., доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор – раиси комиссия; Каримова Т.А., номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент - аъзои комиссия, Соҳибназаров Ғ.Х., номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент – аъзои комиссия, мутобиқи банди 60-уми Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295), дар асоси экспертизаи диссертатсия ва шиносоӣ бо маводҳои пешниҳодшудаи парвандаи аттестатсионии довталаби дараҷаи илмӣ Эшбоев Ҷонибек Абдумаликович **хулосаи** зеринро қабул намуд:

1. Мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионии Эшбоев Ҷонибек Абдумаликович дар мавзуи «Ташаккул ва рушди соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли соҳибкории шабакавии вилояти Суғд)» аз рӯйи ихтисоси 08.00.06.06 - Иқтисодиёти соҳибкорӣ муҳим ва актуалӣ буда, таҳқиқоти илмии баитмомрасида ҳисобида мешавад, ки он ҳалли масоили афзалиятноки илмӣ-назариявӣ ва ташкилӣ-методии равандҳои асосии ташаккул ва рушди соҳибкории шабакавӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистонро дарбар гирифтааст.

Соҳибкории шабакавӣ технологияи нисбатан нави фаъолият ва усули хоҷагидории бозорӣ мебошад, ки метавонад рақобатпазирии иқтисодии субъектҳои хоҷагидориро таъмин намояд.

Соҳибкории шабакавӣ ба рушди муҳити устувори соҳибкорӣ мусоидат мекунад, ки он дар навбати худ, муносибатҳои истеҳсолӣ-шабакавиро ташаккул дода, ҳамкории соҳибкорон, ширкатҳо ва муассисаҳоро такмил медиҳад.

Иқтисодиёти шабакавӣ шакли хоҷагидориест, ки фаъолияти он ва истифодаи телекоммуникатсияи рақамӣ (шабакаҳои электронӣ) самаранокии баланди иқтисодиро таъмин карда метавонад.

Масъалаи гузариши Ҷумҳурии Тоҷикистон ба модели иқтисодии саноатӣ-аграрӣ низ бевоиста бо иқтисодиёти шабакавӣ, хусусиятҳои хоси

ин соҳа марбут мебошад ва ин дарки мантиқии кулли равандҳои иқтисодиро тақозо менамояд.

Рушди иқтисодиёти шабакавӣ ва шакли калиди он - соҳибкории шабакавӣ бо таҳияи технологияҳои муосир ва кам кардани хатарҳо алоқаманд аст.

Рушд додани иқтисоди шабакавӣ дар заминаи соҳибкории шабакавӣ ба таъмини самаранокии устувори иқтисодӣ, рушди иқтисодӣ ва пурзӯр кардани низоми иқтисодӣ, зиёд намудани ҳаҷми истеҳсолот ва диверсификатсияи он ва ғ. мусоидат менамояд.

Заминаҳои рушди иқтисодиёти шабакавӣ истифодабарии васеи технологияи нави иқтисодӣ, васеъ шудани доираи фаъолияти соҳибкории шабакавӣ, мутобиқшавӣ ба ҷараёни ҷаҳонишавӣ ва танзими давлатии рушди соҳибкории шабакавиро дарбар мегирад. Омили калидии рушди соҳибкории шабакавӣ сармояи зеҳнӣ ба ҳисоб меравад.

Ташаккул ва рушди соҳибкории шабакавӣ барои Ҷумҳурии Тоҷикистон имконияти ворид шудан ба шумораи мамлакатҳои пешрафтаро фароҳам меорад. Муҳити институтсионалии ташаккул ва рушди соҳибкории шабакавӣ, аз як тараф, модели иқтисодии ҷомеаи шабакавӣ ва аз тарафи дигар, усули воридшавии иқтисодиёти миллӣ ба иқтисодиёти ҷаҳонӣ таҷассум менамояд.

Аз ин нуқтаи назар, зарурати таҳқиқи муаммоҳои мавҷудаи ташаккул ва рушди соҳибкории шабакавӣ, муайянсозии омилҳои ташаккулдиҳандаи муҳити соҳибкории шабакавӣ, омӯзиши таҷрибаи ҷаҳонии муҳайёсозии муҳити мусоид барои рушди соҳибкории шабакавӣ, муайянсозии самтҳои асосии такмили соҳибкории шабакавӣ мубрамияти мавзуи таҳқиқотии интихобшударо нишон медиҳанд.

2. Диссертатсия тибқи талаботи банди 61 Низомномаи шурои диссертатсионӣ (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295) иҷро гардидааст. Диссертатсия дар кафедраи назарияи иқтисодии МДТ "Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров" ба итмом расонида шуда, дар ҷаласаи васеи ғайринавбатии кафедраҳои назарияи иқтисодӣ ва технологияҳои иттилоотӣ дар иқтисодиёти муассисаи мазкур муҳокима ва ба ҳимоя тавсия дода шудааст.

3. Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31,32 ва 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, тахти №267 (бо тағйиру иловаҳо аз аз 26 июни соли 2023, №295) тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Мавзуи диссертатсияи пешниҳодшуда яке аз самтҳои таҳқиқшаванда дар соҳаи соҳибкорӣ ба шумор меравад, диссертатсия бо забони давлатӣ омода ва таҳия гардидааст.

4. Мавзуъ ва мазмуни диссертатсия ба Шиносномаи ихтисоси 08.00.06 – Иқтисодиёт ва идоракунӣ тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.06 – Иқтисодиёти соҳибкорӣ) ки вобаста аз он ба шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 03-юми апрели соли 2023 (№63/шд) ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқат менамояд. Ҳамзамон, таҳқиқот ба талаботи Феҳристи ихтисосҳое, ки аз руйи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷаҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25 ноябри соли 2021, таҳти №9 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

5. Муқаррароти асосӣ ва хулосаҳои диссертатсия дар 15 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 8 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидаанд, ки аз онҳо 2 мақола дар алоҳидагӣ (талаботи банди 35 Тартиби додани дара-ҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295)) дар маҷаллаҳои тақризшаванда ба чоп расидаанд. Теъдоди маводи чопшуда ба банди 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқ мебошад.

Маълумот оид ба интишороти асосии пешниҳоднамудаи довталаб, ки дар онҳо натиҷаҳои асосии илмии диссертатсия нашр шудаанд, саҳеҳ ва боэътимод мебошанд.

6. Дараҷаи асолати матни диссертатсия ва автореферати пешниҳод-гардида ба меъёрҳои талаботи муқарраршуда ҷавобгӯй мебошад. Иқтибос-ҳо саҳеҳ оварда шудаанд; маводи муаллифони дигар, ки бидуни нишон додани иқтибос ба муаллиф ва ё сарчашма истифода шудаанд, ошкор нага-рдид; корҳои илмие, ки аз ҷониби довталаби дараҷаи илмӣ дар ҳаммуалли-фӣ иҷро шудаанд, бидуни овардани иқтибос ба ҳаммуаллиф, мавҷуд нестанд.

7. Мутобиқи бандҳои 62-63-и Низомномаи шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295 тасдиқ гардидааст, комиссия пешниҳод менамояд:

1). Диссертатсияи Эшбоев Ҷонибек Абдумаликович дар мавзуи «Ташаккул ва рушди соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли

ин соҳа марбут мебошад ва ин дарки мантиқии кулли равандҳои иқтисодиро тақозо менамояд.

Рушди иқтисодиёти шабакавӣ ва шакли калиди он - соҳибкории шабакавӣ бо таҳияи технологияҳои муосир ва кам кардани хатарҳо алоқаманд аст.

Рушд додани иқтисоди шабакавӣ дар заминаи соҳибкории шабакавӣ ба таъмини самаранокии устувори иқтисодӣ, рушди иқтисодӣ ва пурзӯр кардани низоми иқтисодӣ, зиёд намудани ҳаҷми истеҳсолот ва диверсификатсияи он ва ғ. мусоидат менамояд.

Заминаҳои рушди иқтисодиёти шабакавӣ истифодабарии васеи технологияи нави иқтисодӣ, васеъ шудани доираи фаъолияти соҳибкории шабакавӣ, мутобиқшавӣ ба ҷараёни ҷаҳонишавӣ ва танзими давлатии рушди соҳибкории шабакавиро дарбар мегирад. Омили калидии рушди соҳибкории шабакавӣ сармояи зеҳнӣ ба ҳисоб меравад.

Ташаккул ва рушди соҳибкории шабакавӣ барои Ҷумҳурии Тоҷикистон имконияти ворид шудан ба шумораи мамлакатҳои пешрафтаро фароҳам меорад. Муҳити институтсионалии ташаккул ва рушди соҳибкории шабакавӣ, аз як тараф, модели иқтисодии ҷомеаи шабакавӣ ва аз тарафи дигар, усули воридшавии иқтисодиёти миллӣ ба иқтисодиёти ҷаҳонӣ таҷассум менамояд.

Аз ин нуқтаи назар, зарурати таҳқиқи муаммоҳои мавҷудаи ташаккул ва рушди соҳибкории шабакавӣ, муайянсозии омилҳои ташаккулдиҳандаи муҳити соҳибкории шабакавӣ, омӯзиши таҷрибаи ҷаҳонии муҳайёсозии муҳити мусоид барои рушди соҳибкории шабакавӣ, муайянсозии самтҳои асосии такмили соҳибкории шабакавӣ мубрамияти мавзуи таҳқиқотии интихобшударо нишон медиҳанд.

2. Диссертатсия тибқи талаботи банди 61 Низомномаи шурои диссертатсионӣ (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295) иҷро гардидааст. Диссертатсия дар кафедраи назарияи иқтисодии МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров” ба итмом расонида шуда, дар ҷаласаи васеи ғайринавбатии кафедраҳои назарияи иқтисодӣ ва технологияҳои иттилоотӣ дар иқтисодиёти муассисаи мазкур муҳокима ва ба ҳимоя тавсия дода шудааст.

3. Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31,32 ва 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 (бо тағйиру иловаҳо аз аз 26 июни соли 2023, №295)тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Мавзуи диссертатсияи пешниҳодшуда яке аз самтҳои таҳқиқшаванда дар соҳаи соҳибкорӣ ба шумор меравад, диссертатсия бо забони давлатӣ омода ва таҳия гардидааст.

4. Мавзуъ ва мазмуни диссертатсия ба Шиносномаи ихтисоси 08.00.06 – Иқтисодиёт ва идоракунӣ тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.06 – Иқтисодиёти соҳибкорӣ) ки вобаста аз он ба шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 03-юми апрели соли 2023 (№63/шд) ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқат менамояд. Ҳамзамон, таҳқиқот ба талаботи Феҳристи ихтисосҳое, ки аз руйи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷаҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25 ноябри соли 2021, таҳти №9 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

5. Муқаррароти асосӣ ва хулосаҳои диссертатсия дар 15 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 8 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидаанд, ки аз онҳо 2 мақола дар алоҳидагӣ (талаботи банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295)) дар маҷаллаҳои тақризшаванда ба чоп расидаанд. Теъдоди маводи чопшуда ба банди 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқ мебошад.

Маълумот оид ба интишороти асосии пешниҳоднамудаи довталаб, ки дар онҳо натиҷаҳои асосии илмии диссертатсия нашр шудаанд, саҳеҳ ва боэътимод мебошанд.

6. Дараҷаи асолати матни диссертатсия ва автореферати пешниҳодгардида ба меъёрҳои талаботи муқарраршуда ҷавобгӯй мебошад. Иқтибосҳо саҳеҳ оварда шудаанд; маводи муаллифони дигар, ки бидуни нишон додани иқтибос ба муаллиф ва ё сарчашма истифода шудаанд, ошкор нагардид; корҳои илмие, ки аз ҷониби довталаби дараҷаи илмӣ дар ҳаммуаллифӣ иҷро шудаанд, бидуни овардани иқтибос ба ҳаммуаллиф, мавҷуд нестанд.

7. Мутобиқи бандҳои 62-63-и Низомномаи шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295 тасдиқ гардидааст, комиссия пешниҳод менамояд:

1). Диссертатсияи Эшбоев Ҷонибек Абдумаликович дар мавзуи «Ташаккул ва рушди соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли соҳибкории шабакавии вилояти Суғд)» аз рӯйи ихтисоси 08.00.06.06 - Иқтисодиёти соҳибкорӣ ба ҳимоя қабул карда шавад.

2). Ба ҳайси муқарризони расмӣ таъин карда шаванд:

- Дадоматов Далерҷон Нишонбоевич - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, мудири кафедраи баҳисобгирии бухгалтерии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон;

- Тагаев Баҳром Шоназарович - н.и.и., дотсент, мудири кафедраи назарияи иқтисодии Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон.

3). Ба сифати муассисаи пешбар Донишкадаи иқтисод ва савдои Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон таъин карда шавад.

4). Барои гузоштани эълони ҳимоя, интишори диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, нашр ва паҳнкунии автореферат бо ҳуқуқи дастнавис иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ,
д.и.и., профессор **Ҷамшедов М.**

Аъзоёни комиссияи экспертӣ:
н.и.и., дотсент **Каримова Т.**
н.и.и, дотсент **Соҳибназаров Ғ.Х.**

Имзои аъзоёни комиссияи экспертиро тасдиқ менамоям

Котиби илмии Шурои диссертатсионӣ,
н.и.и., дотсент **Исмоилов А.А.**